

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง ลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ วัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ได้เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ (Interview) และนำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยรายละเอียดทั้งหมดมีดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ

โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ เริ่มดำเนินธุรกิจโรงสีข้าวครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2498 โดยเช่าโรงสีอยู่ที่ เขตหนองแขม จังหวัดกรุงเทพมหานคร ต่อมาปี พ.ศ. 2500 ซื้อกิจการโรงสี และย้ายสถานประกอบการมาตั้งอยู่เลขที่ 271/17 ถนนเดิมาบง ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร และจดทะเบียนนิติบุคคลในนาม ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ เมื่อปี พ.ศ. 2525 เพื่อประกอบกิจการโรงสีข้าว ปัจจุบันมีทุนจดทะเบียน 600,000 บาท กำลังการผลิตสูงสุดได้ประมาณ 60 ตันข้าวเปลือกต่อวัน และมีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 271/17 ถนนเดิมาบง ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โดยมี นายชาญศักดิ์ รุ่งโรจน์สาคร เป็นผู้บริหารหลัก โดยภูมิลำเนาตั้งก่อนการดำเนินธุรกิจโรงสีข้าว พื้นฐานครอบครัว นายชาญศักดิ์ รุ่งโรจน์สาคร เริ่มต้นจากอาชีพทำนา คนกลางรับซื้อข้าวเปลือก ก่อนที่จะผันตัวเองเข้าสู่ธุรกิจโรงสีข้าว

จากเดิมโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ จัดเป็นโรงสีขนาดใหญ่ (ตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2548) หากแต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ถ้าพิจารณาจากกำลังการผลิต โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ จัดเป็นโรงสีขนาดเล็ก เนื่องจาก โรงสีข้าวในปัจจุบันนั้นมีขนาดใหญ่ขึ้น มีการลงทุนสูง และด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งผลให้โรงสีประเภทดังกล่าวมีกำลังการผลิตที่มากขึ้น และมีต้นทุนลดลง (Economy of Scale) จึงได้เปรียบในเรื่องของต้นทุน กอปรกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในด้านต่างๆ ทำให้สามารถจำหน่ายสินค้าได้ในราคาที่ถูกลง

ด้านการผลิต : โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ มีเครื่องสีข้าวเป็นต้นกำลังชนิดมอเตอร์ไฟฟ้า กำลังการผลิตสูงสุด 60 ตัน/24 ชั่วโมง การผลิตในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยประมาณ 800-900 ตัน/เดือน (ใช้

กำลังการผลิตประมาณ 50%) มีไซโลเก็บข้าวเปลือกความจุประมาณ 300 เกวียน และโกดังเก็บข้าวสารความจุประมาณ 2,000-3,000 กระสอบ

ด้านการตลาด : โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ แปรรูป และจำหน่ายข้าวสารไปยังผู้ค้าส่ง/ค้าปลีกและผู้บริโภคในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร เป็นหลัก นอกจากนี้ โรงสีข้าวยังมีรายได้จากแหล่งอื่นนอกเหนือจากการจำหน่ายข้าวสาร คือ การจำหน่ายผลผลิตจากการแปรรูปข้าว อาทิ แกลบ รำ เป็นต้น

ด้านทรัพยากรบุคคล : จำนวนบุคลากรภายในโรงสีทั้งหมด จำนวน 8 คน โดยส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ทำหน้าที่ในการเคลื่อนย้ายข้าวเปลือก การสีข้าว การบรรจุหีบห่อ และเคลื่อนย้ายข้าวสาร เป็นหลัก

2. ระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ

สำหรับผู้ที่อยู่ในระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ สามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก โรงสีข้าว และผู้ค้าส่ง/ค้าปลีกข้าวสาร รวมจำนวนตัวอย่าง 14 ราย โดยได้ทำการศึกษาทั้งหมด 12 กิจกรรม ได้แก่

2.1 กิจกรรมการจัดหาข้าวเปลือก

พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะทำหน้าที่ในการจัดหา และรวบรวมข้าวเปลือกโดยตรงจากเกษตรกร โดยพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกส่วนใหญ่จะมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร ซึ่งวิธีในการจัดหาข้าวเปลือกจะจัดหาข้าวเปลือกจากเกษตรกรในพื้นที่เป็นหลัก เพราะสะดวก และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ ตลอดจนคุณภาพของข้าวเปลือกจากเกษตรกรแต่ละรายมีความใกล้เคียงกัน แต่หากเป็นแหล่งผลิตข้าวที่มีระยะทางไกลทำให้การเดินทางติดต่อไม่สะดวก ทางพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะมีนายหน้า ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักและไว้วางใจของคนในท้องถิ่น ทำหน้าที่ติดต่อซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร เพื่อรวบรวมให้กับพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกต่อไป สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดหาข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก คือ ความไม่แน่นอนของผลผลิต ซึ่งอาจเกิดจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติในแต่ละปี ทำให้ผลผลิตมีน้อย หรือมากเกินไป และส่งผลโดยตรงต่อราคาซื้อขายในตลาด ซึ่งคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะจัดหาข้าวเปลือกจากพื้นที่ใกล้เคียงเพิ่มเติมหากผลผลิตมีน้อยเกินไป แต่หากผลผลิตมีมากเกินไปก็จะมีการสต็อกข้าวเปลือกไว้ หรือติดต่อกับโรงสีข้าวรายอื่นๆ เพิ่มเติม

ส่วนโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ การจัดหาข้าวเปลือกจะมีแหล่งจัดหาเพียงแหล่งเดียว คือ ผ่านพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก เนื่องจาก พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกมีความเชื่อถือได้ ทั้งในด้านคุณภาพของข้าวเปลือก และความตรงต่อเวลาในการจัดส่ง โดยพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกที่เป็นแหล่งจัดหาข้าวเปลือกของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญจะมีมาจากทั่วประเทศ แต่ส่วนใหญ่จะมาจาก

2 พื้นที่หลัก ประกอบด้วย ภาคกลาง อาทิ พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกในจังหวัดสมุทรสาคร (อำเภอบ้านแพ้ว) จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น และภาคอีสาน อาทิ พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยโรงสีจะจัดหาข้าวเปลือกตามประเภทของข้าวเปลือกที่ทางโรงสีต้องการ สำหรับเกณฑ์ที่ทางโรงสีข้าวทรัพย์เจริญใช้ในการจัดหาข้าวเปลือก คือ คุณภาพของข้าว โดยโรงสีจะคัดเลือกพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจากพื้นที่ที่สามารถเพาะปลูกข้าวที่มีคุณภาพดี และใช้โทรศัพท์ในการติดต่อเป็นหลัก ซึ่งที่ผ่านมาไม่พบปัญหาในการจัดหาข้าวเปลือกของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญแต่อย่างใด เนื่องจาก โรงสีข้าวทรัพย์เจริญมีคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกที่ติดต่อกับหลายสิบรายทั่วประเทศ

2.2 กิจกรรมการจัดซื้อข้าวเปลือก

การจัดซื้อข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกมีการแบ่งชั้นคุณภาพของข้าวเปลือกในการจัดซื้อ โดยการใช้เกณฑ์การกำหนดราคาตามระดับความชื้นของข้าวเปลือกเป็นหลัก โดยข้าวเปลือกที่เก็บเกี่ยวในระยะเวลา และมีการลดความชื้นให้กับข้าวเปลือกอย่างเหมาะสม ข้าวเปลือกจะเหลือค่าความชื้นอยู่ประมาณ 13-15% ดังนั้น ข้าวเปลือกที่มีความชื้นเกินกำหนดจะถูกตัดราคาจากพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกค่อนข้างมาก เพราะพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกต้องนำข้าวเปลือกไปทำการลดความชื้น ซึ่งถือเป็นต้นทุนข้าวเปลือกที่สำคัญ เพราะการลดความชื้นเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ทั้งต้นทุนทางการเงิน และต้นทุนทางด้านเวลา สำหรับปริมาณการจัดซื้อในแต่ละครั้งจะขึ้นอยู่กับปริมาณข้าวเปลือกที่เกษตรกรเก็บเกี่ยว โดยในการจัดซื้อจะมีการตั้งราคาโดยอาศัยข้อมูลราคา หรืออ้างอิงจากแหล่งต่างๆ โดยต้นทุนการจัดซื้อข้าวเปลือกจะแตกต่างกันตามพันธุ์ข้าว และระดับความชื้น ซึ่งพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะจัดซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดซื้อข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก คือ ระดับความชื้นของข้าวเปลือกที่เกินกว่ามาตรฐาน ทำให้มีต้นทุนในการนำมาลดความชื้น และสูญเสียน้ำหนักหลังการลดความชื้น ซึ่งวิธีการในการแก้ปัญหาดังกล่าว คือ การตัดราคาข้าวเปลือกในการรับซื้อ

ส่วนโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ การจัดซื้อข้าวเปลือกทั้งหมดจะทำการจัดซื้อผ่านพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกเท่านั้น โดยจะทำการติดต่อไปที่พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกที่เคยติดต่อซื้อขายกันโดยตรง รวมทั้งสอบถามข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติมจากโรงสีอื่นๆ ที่เป็นพันธมิตร เพื่อประกอบการตัดสินใจในการจัดซื้อ เช่น ประวัติ หรือความน่าเชื่อถือของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก สำหรับการจัดซื้อจะใช้มาตรการซึ่งเป็นกิโลกรัม และมีการแบ่งชั้นคุณภาพของข้าวเปลือกในการจัดซื้อ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดราคาตามจำนวนเปอร์เซ็นต์ของข้าวต้น ระดับความชื้น และเกณฑ์อื่นๆ เป็นหลัก ในการจัดซื้อแต่ละครั้งมีการตั้งราคาโดยอาศัยข้อมูลราคาจาก

โรงสีข้าวอื่นๆ ข้อมูลราคาตลาดกลางข้าว ข้อมูลราคาของหน่วยงานรัฐ การซื้อขายจะทำการติดต่อเป็นครั้งๆ ไป ไม่มีการซื้อขายล่วงหน้า โดยโรงสีจะโอนเงินให้กับพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกหลังข้าวเปลือกถึงโรงงาน และได้ทำการตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกแล้ว และนอกจากปัจจัยเรื่องคุณภาพ และราคาของข้าวเปลือกที่จะต้องใช้พิจารณาในการจัดซื้อข้าวเปลือกแต่ละครั้งแล้ว ปริมาณการสั่งซื้อก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง เพราะในการขนส่งสินค้าแต่ละครั้ง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในด้านต้นทุนที่สุด ดังนั้น พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกส่วนใหญ่ จึงกำหนดจำนวนการสั่งซื้อขั้นต่ำอยู่ที่ 15 ตัน หรือ 1 คันรถสิบล้อ สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในกิจกรรมการจัดซื้อข้าวเปลือกประกอบด้วย ปัญหาราคาข้าวที่มีการเคลื่อนไหวไม่แน่นอนตลอดทั้งปี และปัญหาการให้ข้อมูลผิดพลาดของพนักงาน หรือความผิดพลาดจากระบบการทำงาน ซึ่งแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวประกอบด้วย การติดตามราคาข้าวอย่างใกล้ชิด โดยมีการตรวจสอบราคาข้าวจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทุกวัน ตลอดจนมีการตรวจสอบ และเช็คคุณภาพการทำงานของพนักงาน ตลอดจนอุปกรณ์ และเครื่องมือ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดปัญหา หรือความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้

2.3 กิจกรรมการขนส่งข้าวเปลือก

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่ราคาข้าวเปลือกมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การซื้อขายข้าวเปลือกระหว่างเกษตรกรกับพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมเกษตรกรจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งหมด แต่ปัจจุบันพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะต้องเป็นผู้เข้าไปติดต่อกับเกษตรกรเพื่อรับซื้อข้าวเปลือก และเป็นผู้รับผิดชอบในการขนส่ง รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งการเข้ามามีบทบาท และรับผิดชอบในการขนส่งข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก ทำให้การขนส่งข้าวเปลือกมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจาก พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก มีศักยภาพในการจัดหาพาหนะที่เหมาะสมในการขนส่ง ทั้งในด้านเวลา และความคุ้มค่าทางด้านต้นทุน ถ้าเปรียบเทียบกับเกษตรกรเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อย ซึ่งขาดศักยภาพ และอาจทำให้ห่วงโซ่ของระบบลوجิสติกส์ล่าช้า ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยหลังจากพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก ได้ข้าวเปลือกตามประเภทคุณภาพ และปริมาณตามที่ต้องการแล้ว หากข้าวเปลือกที่ทำการจัดหา และจัดซื้อนั้นมีความชื้นเหมาะสม สามารถนำเข้ามาทำการแปรรูปเป็นข้าวสารได้ โดยไม่ต้องนำมาลดความชื้นอีก ทางพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะทำการจัดส่งให้กับโรงสีทันที โดยไม่มีการเก็บ แต่หากข้าวที่ทำการจัดหา และจัดซื้อมานั้น มีความชื้นมากกว่ามาตรฐาน หรือจำนวนได้จัดซื้อไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงสี ทางพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกก็จะทำการเก็บข้าวเปลือก เพื่อทำการลดความชื้นก่อน หรือทำการเก็บรวบรวมสินค้าให้เพียงพอก่อนทำการส่งเพียงครั้งเดียว สำหรับปัญหาและอุปสรรคของกิจกรรมการขนส่งข้าวเปลือก คือ จากภาวะราคาข้าวเปลือกที่เพิ่มขึ้น และผลผลิต

โดยรวมที่น้อยลง ดังนั้น เพื่อให้ได้ปริมาณข้าวเปลือกที่เพียงพอต่อความต้องการของโรงสี พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะต้องเข้าไปรับซื้อจากเกษตรกรเอง ทำให้พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกมีภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น แต่โดยปกติทางพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะบวกค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ กับราคาข้าวเปลือก ซึ่งเป็นการผลักภาระดังกล่าวไปยังโรงสี

2.4 กิจกรรมการรับ และการเก็บรักษาข้าวเปลือก

เกณฑ์ในการตรวจรับข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก คือ เปอร์เซ็นต์ความชื้นของข้าวเปลือก ส่วนเกณฑ์ในการตรวจรับข้าวเปลือกของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ประกอบด้วย เปอร์เซ็นต์ความชื้นของข้าวเปลือก และเปอร์เซ็นต์ข้าวหัก โดยขั้นตอนหลังจากการตรวจสอบคุณภาพ ข้าวเปลือกจะถูกผ่านการชั่งน้ำหนัก หรือเกณฑ์การตรวจรับทางด้านปริมาณ โดยทำการชั่งน้ำหนักรวม ทั้งรถ และข้าวเปลือก จากนั้นจะนำข้าวเปลือกลง ณ จุดพัก และทำการชั่งรถเปล่าเพื่อให้ทราบน้ำหนักข้าวเปลือกที่แท้จริง หลังจากนั้น ข้าวเปลือกจะถูกเคลื่อนย้ายจากจุดพักไปยังโกดังเก็บข้าวเปลือกโดยสายพานลำเลียง และแยกส่วนการเก็บตามชนิดของข้าวเปลือก

ส่วนการเก็บรักษาข้าวเปลือกเพื่อควบคุมคุณภาพ ในส่วนของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้าวเปลือกตรงกับความต้องการของโรงสี พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะมีลานสำหรับตากข้าว หรือเครื่องอบข้าว เพื่อใช้ในกรณีที่ข้าวมีความชื้นมาก และมีไซโลควบคุมความชื้น และอุณหภูมิในการเก็บรักษาคุณภาพข้าวก่อนจำหน่ายให้กับโรงสีข้าว ส่วนโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ เพื่อรักษาคุณภาพ และป้องกันไม่ให้ข้าวเปลือกเสียหาย ข้าวเปลือกจะถูกเก็บอยู่ในโกดังในร่ม และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก

2.5 กิจกรรมการจัดการข้าวเปลือกคงคลัง

เนื่องจาก ข้าวเปลือกคงคลังจัดต้นทุนประเภทหนึ่งของกิจการ ดังนั้น พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก และ โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ จึงมีการวางแผนการบริหารจัดการระดับข้าวเปลือกคงคลัง ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยในส่วนของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก จะพิจารณาจากความต้องการของตลาดของข้าวแต่ละประเภทเป็นหลัก ส่วน โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ จะพิจารณาความสามารถในการแปรรูปจากข้าวเปลือกเป็นข้าวสารเพิ่มอีกประการ ทั้งนี้ เพื่อให้มีข้าวเปลือกคงคลังในปริมาณที่เหมาะสมไม่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป ซึ่งหมายถึงการประหยัดต้นทุนทางด้านดอกเบี้ย

2.6 กิจกรรมการแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร

ข้าวเปลือกเมื่อนำมาแปรรูป หรือสีเป็นข้าวสาร จะได้ผลผลิตและผลพลอยได้ตามอัตราส่วน โดยข้าวเปลือกคุณภาพดี 1,000 กรัม เมื่อนำมาแปรรูปเข้ากระบวนการโรงสี จะได้ผลผลิตต่างๆ คือ ข้าวตัง ประมาณ 45% ข้าวท่อน ประมาณ 20% แกลบ ประมาณ 25% และรำหยาบ/รำอ่อน

ประมาณ 10% โดยทางโรงสีข้าวทรัพย์เจริญมีการจัดการระดับข้าวสารคงคลัง โดยพิจารณาจากความต้องการของตลาดของข้าวแต่ละประเภท ความสามารถในการผลิต รวมถึงความสามารถในการจัดเก็บ เพื่อให้สอดคล้องกันมากที่สุด ทั้งนี้ ปัจจุบัน โรงสีข้าวทรัพย์เจริญมีระดับข้าวสารคงคลังประมาณ 2,000-3,000 กระสอบ ซึ่งเป็นปริมาณที่ทางโรงสีสามารถจำหน่ายหมดในเวลาประมาณ 3-5 วัน ซึ่งทำให้ทางโรงสีเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการข้าวสารคงคลังน้อยมาก รวมถึงต้นทุนทางด้านดอกเบี้ย

2.7 กิจกรรมการประมวลค่าสั่งซื้อข้าวสาร

ลูกค้าของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญส่วนใหญ่เป็นลูกค้ารายย่อย ดังนั้น การประมวลค่าสั่งซื้อข้าวสารของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญจึงใช้วิธีที่เรียบง่าย และสะดวกต่อทั้งลูกค้า และ โรงสีเอง โดยโรงสีข้าวทรัพย์เจริญจะใช้การโทรศัพท์ เป็นอุปกรณ์สื่อสารหลักในการรับคำสั่งซื้อข้าวสารจากลูกค้า

2.8 กิจกรรมการจัดการข้าวสารคงคลัง และโกดังที่จัดเก็บข้าวสาร

โกดังที่จัดเก็บข้าวสารของทางโรงสีข้าวทรัพย์เจริญทำหน้าที่คล้ายกับศูนย์กระจายสินค้า โดยเก็บสินค้าในระยะสั้น และในปริมาณที่เหมาะสมตามความต้องการของตลาด โดยเมื่อโรงสีได้รับการสั่งซื้อจากลูกค้าแล้ว ก็จะทำการจัดส่งให้ลูกค้าตามคำสั่งซื้อ โดยใช้การบริหารจัดการแบบ First In-First Out

2.9 กิจกรรมการเคลื่อนย้ายข้าวสาร

สำหรับกิจกรรมการเคลื่อนย้ายภายในโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ขึ้นตอนส่วนใหญ่เน้นเรื่องประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายเป็นหลัก ดังนั้น ขึ้นตอนส่วนใหญ่จึงใช้เครื่องจักรเป็นเครื่องทุ่นแรงในการเคลื่อนย้ายเป็นหลัก นับตั้งแต่การใช้รถตักในการนำข้าวเปลือกจากจุดพักไปยังโกดังเก็บข้าวเปลือก และใช้สายพานในการนำข้าวเปลือกไปแปรรูปเป็นข้าวสาร ซึ่งกิจกรรมทั้งสองขั้นตอนสามารถทำได้อย่างรวดเร็วพอสมควร โดยหลังจากจากข้าวเปลือกถูกแปรรูปเป็นข้าวสารแล้ว ข้าวสารจะถูกบรรจุโดยใช้เครื่องชั่งกึ่งอัตโนมัติ ซึ่งใช้แรงงานน้อย และมีความถูกต้องในการบรรจุสูง จากนั้นข้าวสารที่ถูกบรรจุจะถูกเคลื่อนย้ายโดยใช้แรงงานคนไปที่โกดังเก็บข้าวสารต่อไป โดยในขั้นตอนนี้การใช้แรงงานคนทำให้ขั้นตอนโดยรวมช้าลง แต่จะลดความเสี่ยงภัยของสินค้าได้

2.10 กิจกรรมการบรรจุข้าวสาร

ในกิจกรรมการบรรจุข้าวสาร ภายหลังจากข้าวเปลือกผ่านขั้นตอนการแปรรูป หรือสีเป็นข้าวสารแล้ว ข้าวสารจะผ่านสู่ขั้นตอนการบรรจุ โดยขนาดการบรรจุของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ จะคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก ซึ่งปัจจุบันแบ่งการบรรจุข้าวสารเป็น 3 ลักษณะ ประกอบด้วย ขนาดบรรจุ 50 กิโลกรัม (บรรจุจริง 49 กิโลกรัม) ขนาดบรรจุ 15 กิโลกรัม และขนาดบรรจุ 5 กิโลกรัม จากเดิมโรงสีข้าวทรัพย์เจริญจะบรรจุข้าวสารในกระสอบปาน ขนาด 100 กิโลกรัม

แต่เนื่องจาก ปัจจุบันกระสอบป่านราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนบรรจุภัณฑ์สูงขึ้น ประกอบกับการเคลื่อนย้ายกระสอบซึ่งใช้แรงงานคนทำได้ค่อนข้างยาก แต่ปัจจุบันโรงสีข้าวทรัพย์สินเจริญได้นำกระสอบพลาสติกมาใช้แทนกระสอบป่าน และลดปริมาณการบรรจุลง เนื่องจาก ราคาต่อกระสอบถูกกว่า ทำให้ต้นทุนบรรจุภัณฑ์ลดลง และยังสะดวกในการเคลื่อนย้าย และขนส่ง ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนในการเคลื่อนย้าย และขนส่งลดลงอีกทางหนึ่ง สำหรับปัญหา และอุปสรรคในกิจกรรมการบรรจุข้าวสาร พบว่าในช่วงแรกที่มีการแบ่งบรรจุข้าวสารเป็นขนาดเล็ก มักมีการตำหนิจากลูกค้าถึงเรื่องน้ำหนักที่ขาดไป เนื่องด้วยเครื่องชั่งที่ใช้เป็นเครื่องชั่งขนาดใหญ่ทำให้น้ำหนักที่ทำการชั่งนั้นค่อนข้างหยาบ ทางโรงสีจึงได้มีการนำเครื่องชั่งแบบที่เป็นตัวเลขดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อแก้ไขปัญหานี้ ทำให้ในปัจจุบัน ทำให้ทางโรงสีสามารถบรรจุข้าวสารได้ถูกต้องมากขึ้น โดยเฉพาะการบรรจุสำหรับบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็ก

2.11 กิจกรรมการขนส่งข้าวสารขาออก

ในกิจกรรมการจัดส่งข้าวสารขาออกของโรงสีข้าวทรัพย์สินเจริญให้กับลูกค้า โรงสีข้าวทรัพย์สินเจริญมีพาหนะเพื่อการขนส่งอยู่ 2 ลักษณะ คือ รถบรรทุกขนาดใหญ่ (สิบล้อ) จำนวน 1 คัน และรถบรรทุกขนาดเล็ก (ปิคอัพ) จำนวน 2 คัน ซึ่งการจัดส่งข้าวสารให้กับลูกค้าแต่ละรายนั้น ทางโรงสีจะเลือกพาหนะให้เหมาะสมกับจำนวนการสั่งซื้อ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด นอกจากนี้ หากลูกค้าที่มีปริมาณการสั่งซื้อในแต่ละครั้งในปริมาณที่ไม่มากนัก ทางโรงสีจะรวบรวมคำสั่งซื้อ และจัดเส้นทางรถขนส่งให้กับลูกค้าหลายๆ ราย และทำการขนส่งภายในครั้งเดียว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะด้านต้นทุนค่าขนส่ง สำหรับปัญหา และอุปสรรคของกิจกรรมขนส่งข้าวสารขาออก คือ การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะน้ำมันดีเซล ซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญในการขนส่ง เนื่องจาก ทางโรงสีใช้รถบรรทุกสิบล้อ และรถปิคอัพ สำหรับใช้เป็นพาหนะในการขนส่งสินค้าให้กับลูกค้า ซึ่งแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว คือ การเลือกพาหนะให้เหมาะสมกับจำนวนการสั่งซื้อ ตลอดจนวางแผนการขนส่งให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

2.12 กิจกรรมการบริการลูกค้า

ลูกค้าของโรงสีข้าวทรัพย์สินเจริญส่วนใหญ่เป็นลูกค้าในพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งโรงสีใช้การขนส่งสินค้าให้กับลูกค้าโดยตรง และการให้เครดิตในการชำระเงินแก่ลูกค้า เพื่อเป็นการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้ามากที่สุด ทั้งนี้ การให้เครดิตจะมีระยะเวลาที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละราย โดยพิจารณาจากจำนวนการสั่งซื้อ ความน่าเชื่อถือ และประวัติการชำระเงินที่ผ่านมา สำหรับปัญหา และอุปสรรคของกิจกรรมการบริการลูกค้า คือ การให้เครดิตในการชำระเงินแก่ลูกค้า เพราะทำให้ต้นทุนทางการเงินของโรงสีเพิ่มขึ้น ทั้งจากภาระต้นทุนทางด้านดอกเบี้ย และปัญหาในการเรียกเก็บเงินจากลูกค้าที่การค้า โดยแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว คือ ทางโรงสีจะเลือกให้

เครดิตเฉพาะกับลูกค้าที่ติดต่อกับขายกันมานาน และมีประวัติการชำระเงินดี หรือเลือกให้ส่วนลดเงินสดแทน เพื่อเป็นการลดภาระต้นทุนดังกล่าว

สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ คือ ปัญหาด้านต้นทุนค่าเชื้อเพลิงในการเคลื่อนย้ายข้าวเปลือก และการเคลื่อนย้ายข้าวสาร โดยในส่วนของ การเคลื่อนย้ายข้าวเปลือก ถึงแม้คนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะบวกค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในราคาซื้อขายหน้าโรงสี แต่ก็จะทำให้ต้นทุนต่อตันข้าวเปลือกสูงขึ้น ส่วนการเคลื่อนย้ายข้าวสารขายออกไปยังผู้ค้าส่ง/ค้าปลีก หากต้นทุนค่าเชื้อเพลิงเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้โรงสีข้าวมีต้นทุนในการบริการลูกค้าสูงขึ้น เนื่องจาก ทางโรงสีข้าวทรัพย์เจริญถือว่าเป็นบริการของทางโรงสี ซึ่งแนวทางในการแก้ปัญหา ดังกล่าว คือ โรงสีจะเลือกพาหนะให้เหมาะสมกับปริมาณการสั่งซื้อ ตลอดจนวางแผนการขนส่งให้ เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

ทั้งนี้ ระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ทั้ง 12 กิจกรรม พบว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด โดยในแต่ละกิจกรรมผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบลอจิสติกส์ต่างมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพื่อควบคุมต้นทุนของแต่ละกิจกรรมนั้น

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงลักษณะปัจจุบันในการดำเนินงานตามระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ โดยเริ่มตั้งแต่ การจัดหา การจัดซื้อ การขนส่งขาเข้า การรับและการเก็บรักษา การจัดการข้าวเปลือกคงคลัง การประมวลค่าสั่งซื้อ การจัดการข้าวสารคงคลัง การจัดการโกดัง การเคลื่อนย้าย การบรรจุ การขนส่งขาออก และการบริการลูกค้า

ทั้งนี้ โรงสีข้าวทรัพย์เจริญจัดหาข้าวเปลือกผ่านพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก จำนวน 15 ราย เพียงแหล่งเดียว ส่วนพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกมีวิธีในการจัดหาข้าวเปลือกจากเกษตรกรในพื้นที่เป็นหลัก เพราะสะดวก และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ โดยเกณฑ์ในการกำหนดราคาจะกำหนดราคาตามจำนวนเปอร์เซ็นต์ของข้าวตัน ระดับความชื้น และอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ ทองศรี (2540: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานของธุรกิจโรงสีข้าว เขตจังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้ประกอบการจะรับซื้อข้าวเปลือกมาจากเกษตรกร พ่อค้าคนกลาง และสหกรณ์ เกณฑ์ในการตั้งราคาข้าวเปลือก ผู้ประกอบการใช้เกณฑ์ในการตั้งราคาข้าวเปลือก โดยดูจากชนิดของข้าว ความชื้น สิ่งปลอมปน

สำหรับการซื้อขายข้าวเปลือกระหว่างเกษตรกรกับพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจากเดิมเกษตรกรจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งหมด แต่ปัจจุบันพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะต้องเป็นผู้เข้าไปติดต่อกับเกษตรกรเพื่อรับซื้อข้าวเปลือก และเป็นผู้รับผิดชอบในการขนส่ง รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งการเข้ามามีบทบาท และรับผิดชอบในการขนส่งข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก ทำให้การขนส่งข้าวเปลือกมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจาก พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก มีศักยภาพในการจัดหาพาหนะที่เหมาะสมในการขนส่ง ทั้งในด้านเวลา และความคุ้มค่าทางด้านต้นทุน ถ้าเปรียบเทียบกับเกษตรกรเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อย ซึ่งขาดศักยภาพ และอาจทำให้ห่วงโซ่ของระบบลอจิสติกส์ล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัลยา ลีลาวณิชกิจ (2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การจัดการห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า ด้านการขนส่ง ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการตรวจสอบ และป้องกันไม่ให้สินค้าชำรุดเสียหาย เนื่องจาก การขนส่ง รองลงมา คือ มีการพิจารณาเรื่องค่าใช้จ่ายเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกประเภทขนส่ง

ซึ่งพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก และโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ มีการวางแผนการบริหารจัดการระดับข้าวเปลือกคงคลังให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตามความต้องการของตลาดของข้าวแต่ละประเภท และความสามารถในการแปรรูปจากข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร เพื่อให้มีข้าวเปลือกคงคลังในปริมาณที่เหมาะสมไม่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป รวมถึงความสามารถในการจัดเก็บ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับระบบการบริหารการผลิตแบบทันเวลาพอดี (คำนาย อภิรัชญาสกุล, 2550: 110-111) ที่กล่าวว่า การบริหารการผลิตแบบทันเวลาพอดี เป็นการผลิตสินค้าและบริการที่ลูกค้าต้องการในปริมาณที่ลูกค้าต้องการในเวลาที่ต้องการ โดยใช้วิธีการลดระดับสินค้าคงคลังเหลือเพียงปริมาณต่ำสุด แต่เพียงพอให้กับการผลิตดำเนินการได้อย่างราบรื่นไม่ติดขัด ประกอบกับการรักษาคุณภาพให้อยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ไม่มีของเสียในกระบวนการผลิต ช่วยลดเวลาการตั้งเครื่องใหม่ และรอบเวลาให้เป็นศูนย์ หรือเหลือน้อยที่สุด ให้ระบบการผลิตมีความยืดหยุ่น และการไหลผ่านของคำสั่งซื้อไปสู่คลังสินค้าไปสู่กระบวนการผลิตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และคล่องตัว

โดยเมื่อได้รับคำสั่งซื้อจะทำการจัดส่งให้ลูกค้าตามคำสั่งซื้อ โดยใช้การบริหารจัดการคลังสินค้าแบบ First In-First Out โดยขั้นตอนส่วนใหญ่เน้นเรื่องประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรเป็นเครื่องทุ่นแรงในการเคลื่อนย้าย นับตั้งแต่การใช้รถตักในการนำข้าวเปลือกจากจุดพักไปยังโกดังเก็บข้าวเปลือก และใช้สายพานในการนำข้าวเปลือกไปแปรรูปเป็นข้าวสาร ซึ่งกิจกรรมทั้งสองขั้นตอนสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว โดยหลังจากจากข้าวเปลือกถูกแปรรูปเป็นข้าวสารแล้ว ข้าวสารจะถูกบรรจุโดยใช้เครื่องชั่งกึ่งอัตโนมัติ ซึ่งใช้แรงงานน้อย และมีความ

ถูกต้องในการบรรจุสูง จากนั้นข้าวสารที่ถูกบรรจุจะถูกเคลื่อนย้ายโดยใช้แรงงานคนไปที่โกดังเก็บข้าวสารต่อไป โดยในขั้นตอนนี้การใช้แรงงานคนทำให้ขั้นตอนโดยรวมช้าลง แต่จะลดความเสียหายของสินค้าได้ และการจัดส่งข้าวสารให้กับลูกค้าแต่ละรายนั้นจะเลือกพาหนะให้เหมาะสมกับจำนวนการสั่งซื้อ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

และเมื่อนำผลการดำเนินงานตามระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ไปเทียบกับทฤษฎีแล้ว จะเห็นได้ว่าในการดำเนินงานตามระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ จำเป็นต้องมีการปรับใช้ทฤษฎีลอจิสติกส์ให้เหมาะสมกับธุรกิจ แต่ละธุรกิจ อันเนื่องมาจากเหตุผลในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์โลกปัจจุบัน นโยบายรัฐบาล ปัจจัยพื้นฐานทางธุรกิจ สภาพภายในอุตสาหกรรม สภาพการแข่งขันในธุรกิจ ศักยภาพของธุรกิจในเรื่องของทุนการดำเนินงาน ระบบการดำเนินงาน การจัดการ บุคลากร สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้รูปแบบในการดำเนินงานตามระบบลอจิสติกส์ มีความแตกต่างกันในส่วนของรายละเอียดของกระบวนการ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับธุรกิจอื่นๆ หรือในส่วนรายละเอียดของทฤษฎีลอจิสติกส์ แต่โดยหลักการของกระบวนการแล้วมีลักษณะที่เหมือนกัน จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำระบบลอจิสติกส์ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับโรงสีข้าว หรือองค์กรแต่ละแห่ง เพื่อช่วยให้สามารถลดต้นทุน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ โรงสีข้าว ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินงาน และใช้เป็นข้อมูลในการเสนอแนะแนวทางให้รัฐ ในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างลอจิสติกส์ของธุรกิจ การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าว ตลอดจนเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาระบบธุรกิจโรงสีภายในประเทศ

ข้อค้นพบ

เนื่องจาก การศึกษาระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญมีผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของระบบลอจิสติกส์ รวม 3 กลุ่ม กล่าวคือ พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ และผู้ค้าส่ง/ค้าปลีกข้าวสาร ซึ่งจากผลการศึกษาพบข้อค้นพบ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการ และจัดซื้อข้าวเปลือกของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ปัจจุบันมีพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกทำหน้าที่ในการจัดหา และรวบรวมข้าวเปลือกจากเกษตรกรแทนโรงสี ซึ่งทำให้ระบบลอจิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพ และประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายข้าวเปลือก

2. โรงสีข้าวทรัพย์เจริญมีแหล่งในการจัดหา และจัดซื้อข้าวเปลือกจากแหล่งเพาะปลูกทั่วประเทศ โดยมีการคัดเลือกจากพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสมกับพันธุ์ข้าวเปลือกแต่ละชนิด อาทิ หาก

เป็นพันธุ์ข้าวขาวก็จะสามารถจัดหาได้จากพื้นที่เพาะปลูกในเขตภาคกลาง แต่หากเป็นพันธุ์ข้าวหอมมะลิก็จะต้องจัดหาจากพื้นที่เพาะปลูกในเขตภาคอีสานเป็นหลัก เนื่องจากจะได้ข้าวเปลือกในแต่ละพันธุ์ที่มีคุณภาพดี

3. ปัจจุบันปัญหาที่สำคัญในกระบวนการลोजิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ คือ ปัญหาด้านต้นทุนค่าเชื้อเพลิงในการเคลื่อนย้ายข้าวเปลือก และข้าวสาร

ข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง ระบบลोजิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ทำให้ทราบถึงจุดเด่น และจุดด้อย ที่สามารถนำมาแนะนำการดำเนินงานตามระบบลोजิสติกส์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการศึกษาค้นคว้า และนำไปใช้ ดังนี้

1. ถึงแม้การเข้ามามีบทบาท และรับผิดชอบในการขนส่งข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก จะทำให้ต้นทุนวัตถุดิบของโรงสีข้าวเพิ่มขึ้น เนื่องจาก ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ทางพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือกจะรวมมาในราคาข้าวเปลือกที่ขายให้กับทางโรงสี ส่งผลให้ราคาขายหน้าโรงสีมีราคาเพิ่มขึ้น แต่ก็ทำให้การขนส่งข้าวเปลือกมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจาก พ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก มีศักยภาพในการจัดหาพาหนะที่เหมาะสมในการขนส่ง ทั้งในด้านเวลา และความคุ้มค่าทางด้านต้นทุนหากเทียบกับเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อย ซึ่งยังขาดศักยภาพ และอาจทำให้ห่วงโซ่ของระบบลोजิสติกส์ล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2. การจัดหา และจัดซื้อข้าวเปลือกผ่านคนกลาง หรือพ่อค้าคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก นับเป็นการลดขั้นตอนในกระบวนการลोजิสติกส์ในส่วนของโรงสีข้าวค่อนข้างมาก เนื่องจาก คนกลางมีความเชื่อถือได้ ทั้งในด้านคุณภาพของข้าวเปลือก และความตรงต่อเวลาในการจัดส่ง

3. เนื่องจาก การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำมันดีเซล ซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญในกิจกรรมการขนส่งข้าวเปลือก กิจกรรมการเคลื่อนย้ายข้าวสาร และกิจกรรมการขนส่งข้าวสารขาออก ซึ่งการเลือกใช้พาหนะที่เหมาะสมกับจำนวนการสั่งซื้อ การใช้งาน ตลอดจนมีการวางแผนการขนส่ง จะทำให้สามารถควบคุมต้นทุนการดำเนินงานในกิจกรรมดังกล่าวได้

4. ระบบลोजิสติกส์ของกลุ่มผู้ค้าส่ง/ค้าปลีกข้าวสารในปัจจุบันยังไม่เป็นระบบมากนัก เนื่องจาก เป็นผู้ประกอบการรายย่อย ยังไม่มีการบริหารจัดการที่ดีพอ ทำให้กิจกรรมต่างๆ เกิดการสูญเสีย หรือมีต้นทุนในแต่ละกิจกรรมค่อนข้างสูง

ซึ่งในการศึกษาระบบลोजิสติกส์ของโรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ช่วยให้เห็นรายละเอียดการดำเนินงาน การนำกระบวนการไปปฏิบัติควรต้องมีการดำเนินการแบบเป็นองค์รวมทุกกิจกรรมไป

พร้อมๆ กัน เพื่อให้ต้นทุนรวมในการดำเนินงานของระบบลอจิสติกส์ลดลง หากปฏิบัติเป็นรายกิจกรรมจะส่งผลให้กิจกรรมหนึ่งปฏิบัติสามารถลดต้นทุนได้ก็จริง แต่อาจทำให้ต้นทุนโดยรวมระบบลอจิสติกส์เพิ่มสูงขึ้นได้ แต่ในการดำเนินงานของโรงสีจะมีต้นทุนที่เป็นต้นทุนหลักของระบบลอจิสติกส์ ซึ่งมีผลกระทบต่อระดับความพึงพอใจ และต้นทุน ดังนั้น ในการดำเนินงานควรพิจารณาควบคุมต้นทุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงสีมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาลอจิสติกส์ของ โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ ผู้ศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ปัจจุบันนอกเหนือจากคนกลางรับซื้อข้าวเปลือก โรงสี และผู้ค้าส่ง/ค้าปลีก ยังมีอาชีพโบรคเกอร์นำข้าวเข้ามาเกี่ยวข้องกับลอจิสติกส์ดังกล่าว ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษากลุ่มประชากรดังกล่าวเพิ่มเติม
2. ปัญหาที่สำคัญในระบบลอจิสติกส์ของ โรงสีข้าวทรัพย์เจริญ คือ ปัญหาต้นทุนการเคลื่อนย้ายข้าวเปลือก และข้าวสาร เนื่องจาก ราคาน้ำมันมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษาถึงปัญหาต่างๆ ในระบบลอจิสติกส์ให้ละเอียดมากขึ้น